

МЕДИЦИНА НОВОГО ЧАСУ

ВДНЗУ «УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА
СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

Кафедра соціальної медицини, організації,
економіки охорони здоров'я з біостатистикою
та медичним правознавством

ЛЕКТОР: к.мед.н.
ПЛУЖНІКОВА Т. В.

Новий час (Modern time)

- Обмежується умовними хронологічними рамками
- 1640—1918 рр.

Новий час

1640—1918 рр.

- Характерною рисою нової історії є розвиток колоніальної системи капіталізму.
- Боротьба колоніальних держав за переділ колоній і сфер впливу мала першорядне значення в розв'язуванні першої світової війни 1914-1918 рр.
- Рік її закінчення (1918) прийнятий в світовій історичній науці в якості умовного **кордону між новою і новітньою історією.**

Новий час

1640—1918 рр.

- Прогрес у області точних наук – фізики, хімії, математики.
- Природничо-наукові відкриття: відкриття клітини (Р.Гук, Ф.Распайль, П. Горянінов, Я. Пуркіне)
- Доведення морфологічної та біолого-фізіологічної єдності клітин рослинного та тваринного походження (М. Шлейден та Т. Шванн)
- Відкриття перетворення енергії (А. Лавуазьє)
- Відкриття еволюційного розвитку організмів (Ч. Дарвін).

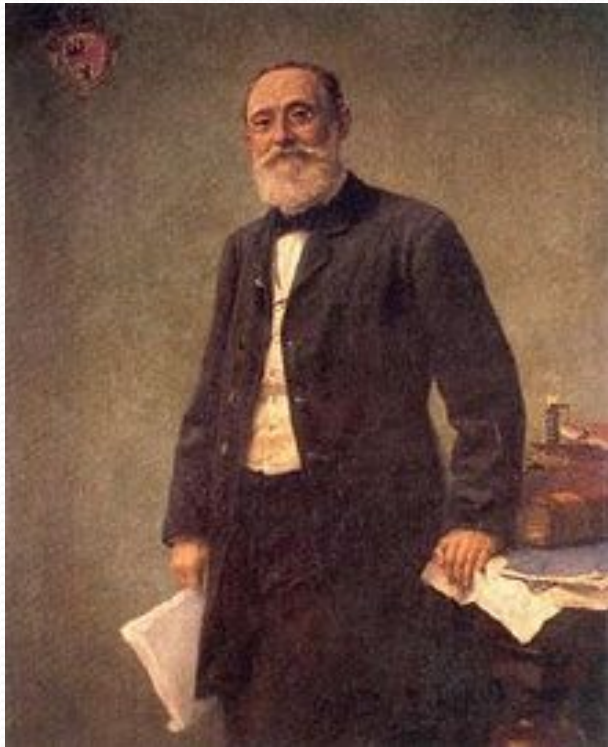
КЛІТИННА ТЕОРІЯ МАТІАСА ШЛЕЙДЕНА І ТЕОДОРА ШВАННА

Визначає взаємозв'язок усіх проявів життя на Землі з клітиною, характеризує клітину одночасно як цілісну самостійну живу систему та як складову частину багатоклітинних організмів рослин і тварин.

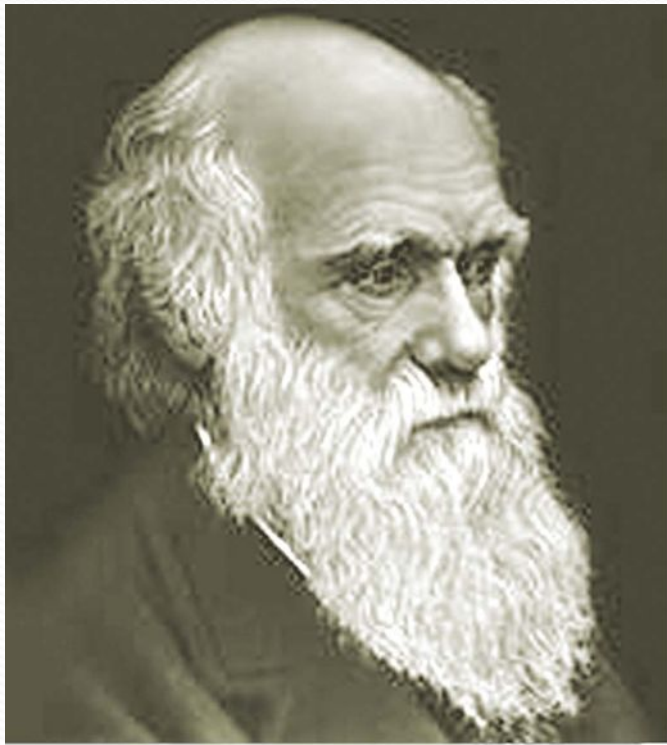
Рудольф Вірхов

(1821-1902)

- Німецький учений вивчав морфологічні зміни у клітинах при різних хворобах.
- Написав книгу «Целюлярна патологія» де зазначив, що причиною різних захворювань у людини є патологічні процеси у клітині.
- Ввів нову термінологію, яка стала потім загальноновизнаною.
- Під впливом учення Вірхова почала швидко розвиватися патологоанатомічна наука в медицині.

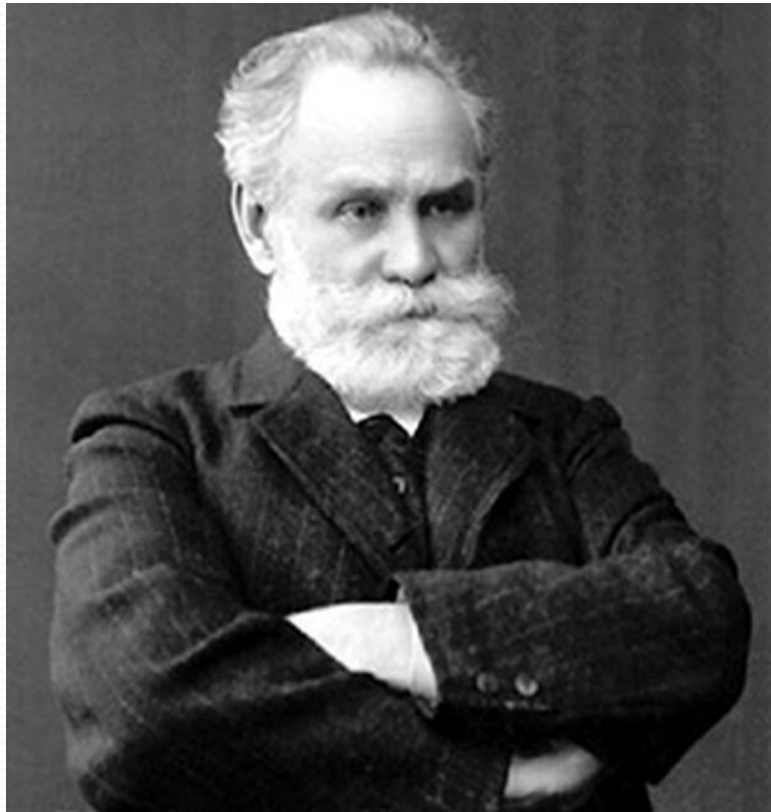
Еволюційне вчення Ч.Дарвіна

Чарльз Дарвін

- Наукова теорія, що пояснює розвиток життя на Землі від простих форм до складних .
- Зміна в популяції успадкованих характеристик або ознак, які передаються з роду в рід. Ці характеристики кодуються в генах, копіюються і передаються до наступних поколінь при розмноженні.

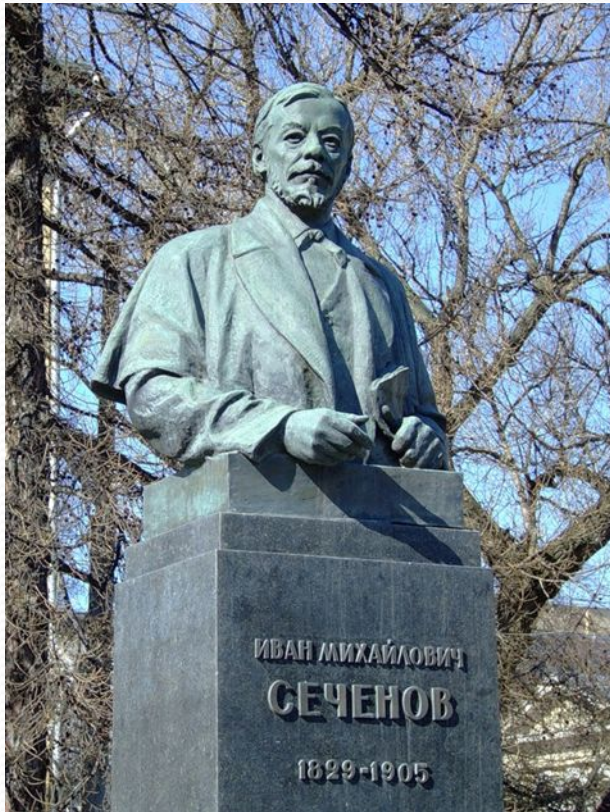
ФІЗІОЛОГІЯ І ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА

- Фізіологія (physis — природа и logos — вчення) - вивчає життєдіяльність цілого організму, його частин, систем в тісному взаємозв'язку з навколишнім середовищем.
- 2 періоди: до І.П. Павлова та після нього.

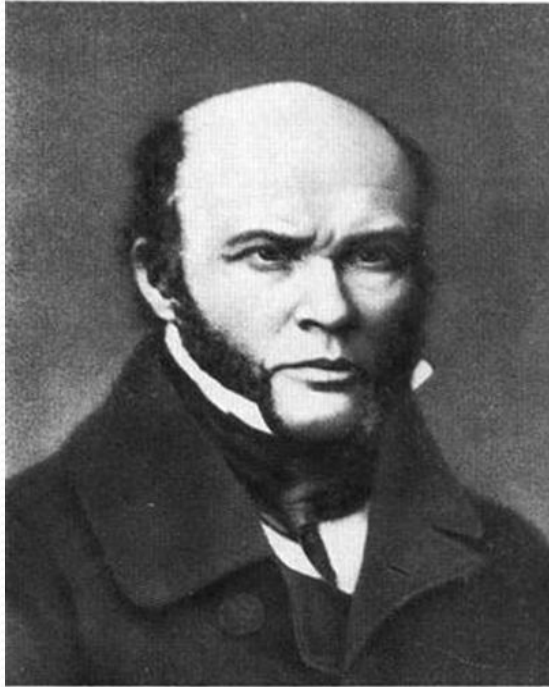
І.М.Сєченов (1829-1905)

ОСНОВОПОЛОЖНИК ШКОЛИ фізіологів

- Відкрив явища центрального гальмування в нервовій системі,
- Встановив наявність ритмічних біоелектричних процесів у центральній нервовій системі,
- Обґрунтував значення процесів обміну речовин в здійсненні збудження.
- Досліджував дихальну функцію крові.
- Творець об'єктивної теорії поведінки, заклав основи фізіології праці, вікової, порівняльної і еволюційної фізіології.

Н.І.Пирогов

N. Pirogov

16 жовтня 1846 р. – відбулася велика хірургічна операція під повним ефірним наркозом

4 листопада 1847 р. - операція під хлороформним наркозом

Система Пирогова - сортування поранених

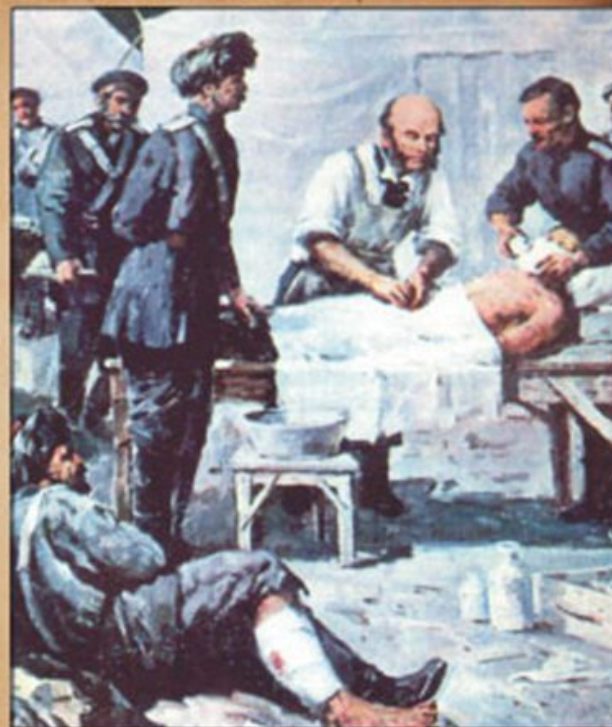
П'ять головних категорій:

- **безнадійні і смертельно поранені**
- **важко і небезпечно поранені, що потребують невідкладної допомоги;**
- **важко поранені, що потребують також невідкладної, але більш запобіжної допомоги;**
- **поранені, для яких безпосереднє хірургічна допомога необхідна тільки для того, щоб можна транспортувати;**
- **легко поранені, або такі, в яких перша допомога обмежується накладенням легкої перев'язки або витягом кулі, що знаходиться поверхнево.**

Кістково-пластична ампутація за методом Пирогова 1854 р.

К. Кузнецов и В. Сидорук. По мотивам рассказа А.И. Куприна «Чудесный доктор»

А. Сидоров. «Н.И. Пирогов оперирует раненого под эфирным наркозом». Аул Салта, сентябрь 1847 г.

Лейденська школа медицини у Нідерландах

- Ван-Гельмонт (1577-1644) – прибічник вчення Парацельсу та противник медицини за принципом Галена. Ятрохімік, стверджував, що усі процеси в організмі неможливі без **ферментів**.
- Ф Сільвій (1614-1672) – професор, клініцист, ятрохімік, на лекціях демонстрував хворих, сам робив розтини трупів.
- Герман Бургав (1668-1738) – спочатку пастор, потім лікар. Спостерігав хворих біля їхнього ліжка. Запровадив методи спостереження і досвіду проти схоластичної медицини.

Луї Пастер 1822-1895 – французький вчений, засновник сучасної мікробіології та імунології

- У 1857 р. довів, що бродіння не є хімічний процес, а біологічний результат дії дріжджових грибів
- Відкрив анаероби – бактерії, що викликають масляно-кисле бродіння
- Створив антирабічну вакцину (проти сказу) і проти сибірської виразки.

Іван Петрович Павлов

(1849-1936)

- Вчився в С-Петербурзі спочатку на природничому факультеті, а потім у Військово-медичній академії.
- Опублікував праці про тварин з хронічними фістулами підшлункової залози (1879, 1890, 1894 рр.)
- Монографія «**Лекція про роботу головних травних залоз**». За свої роботи з вивчення травлення нагороджений Нобелівською премією.
- На початку ХХ ст. Павлов вже вивчає **центральну нервову систему**, продовжує роботи І.М. Сеченова

І. В. Буяльський (1798-1866)- хірург і анатом

И. В. Буяльский

- засновник топографічної анатомії - прикладної хірургії - науки, що вивчає взаєморозташування органів та їх відношення до кровоносних судин і нервів

Н.М.Максимович-Амбодик

1744-1812 засновник російського акушерства

- фундаментальні роботи у галузі акушерства, педіатрії та медичної ботаніки були не тільки першими оригінальними науковими посібниками, але і першими російськими навчальними посібниками, без яких успішний розвиток медичної освіти був не можливий.

В Росії при правлінні Петра I

- Придбав анатомічну колекцію Рюйіша
- Заклав фундамент першого російського музею антропології та етнографії (С-Петербурґ) – Кунсткамера
- Заснував у Москві в 1699 р. курс лекцій для бояр з анатомії з демонстраціями на трупах.

Відкриття перкусії та аускультації

- **Леопольд Ауенбругер (1722-1809)** – розробив метод простукування (перкусії) для визначення рідини у грудній клітці. Але його відкриття залишилося без уваги.
- **Жан Корвізар (1755-1821)** – через 50 років ввів метод перкусії.
- **Рене Лаенек (1781-1826)** – впровадив аускультацию (вислуховування). Сконструював з дерева інструмент - стетоскоп

Початок демографічної і санітарної статистики

- Масові епідемії ще с середньовіччя призвели до значного зменшення кількості населення.
- Гостро виникає потреба обліку населення.
- Спочатку відомості про смертність виникають ще під час чуми і мору.
- **Джон Граунт** – вивчав і узагальнив Лондонські бюлетені смертності, порівнював поширення хвороб та смертність від них у чоловіків, жінок, серед міст та селищ.
- **Г.В. Петті** - ввів термін «політична арифметика» (прототип статистики і демографії)

Едвард Дженнер

- Ввів в медичну практику запобіжне щеплення коров'ячої віспи (**вакцинації**) замість небезпечних щеплень віспи від людини.
- Метод щеплення був поширений ще в Китаї та Греції.
- Було помічено, що ті, хто перехворів навіть на легку форму віспи, набувають стійкої несприйнятливості до хвороби. При введенні віспи від людини виникало дуже важке захворювання.

Месмеризм та гомеопатія

- **Антон Месмер** – стверджував наявність «електричних флюїдів», що проходять по нервам та є проявами світових флюїдів, що просякає усе навколишнє середовище. Ці флюїди він називав «магнетизм», який власний і тварині, і людині.
- **Самуель Ганеман** - засновник гомеопатії. Вивчав кору хінного дерева і помітив, що вона викликає у здорової людини щось подібне малярійного нападу. Вивів теорію «Подібне лікується подібним» (помилковий висновок).

Паризька медична академія

- Паризька медична академія (фр. Académie de médecine) - медичний заклад, який було створено в 1820 р. в місті Парижі королем Франції Людовіком XVIII за наполяганням барона Антуана Портала.
- Паризька медична академія розгорнулась особливо з 1835 р., коли було затверджено статут організації, за яким і тепер діє.
- Вже на початку XIX сторіччя академія поділялася на одинадцять секцій і мала почесних членів, дійсних членів і членів-кореспондентів.

